

Θεολόγος σε διπλωματική αποστολή

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Φωτό: e-theologia.blogspot.com

Γράφει ο π. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης

α) Η Εκκλησία, άλλοτε πιο οργανωμένα και άλλοτε συγκυριακά, φρόντιζε να εκχριστιανίζει ειδωλολατρικά και βαρβαρικά έθνη. Αλλά και το βυζαντινό κράτος ενδιαφερόταν για τον εκχριστιανισμό γειτονικών κυρίως λαών, αφού προτιμούσε να συνορεύει με χριστιανούς, με τους οποίους θα μπορούσε να συνεννοείται καλύτερα παρά με άπιστους και απολίτιστους βαρβάρους.

β) Παράλληλα, οι Βυζαντινοί βρίσκονταν συχνά σε διάλογο με τους γειτονικούς λαούς της αυτοκρατορίας. Έτσι, στις διπλωματικές αποστολές περιλάμβαναν και σοφούς θεολόγους. Όπως είναι γνωστό, κατά τον 9ο αιώνα οι Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος ανέλαβαν μεγάλη αποστολή για τον εκχριστιανισμό των Σλάβων. Με τη συνδρομή του λογίου πατριάρχη Φωτίου, οι δύο αδελφοί εκπολίτισαν και μύησαν στην ορθόδοξη χριστιανική πίστη τους σλαβικούς λαούς.

γ) Πριν όμως από αυτή την αποστολή, είχαν λάβει μέρος σε διαλόγους με τους άραβες-μουσουλμάνους και τους Χαζάρους. Να σημειωθεί ότι και οι δύο αδελφοί διέθεταν υψηλό επίπεδο μόρφωσης αλλά και βαθιά ευλάβεια. Στον Βίο του Αγίου Κωνσταντίνου-Κυρίλλου αναφέρεται ότι επισκέφθηκε τους σαρακηνούς-μουσουλμάνους και συνομίλησε μαζί τους για θέματα πίστεως.

δ) Το 836 ο χαλίφης Αμπασίντ αλ-Μουτασίν μετέφερε την πρωτεύουσα του χαλιφάτου από τη Βαγδάτη στη Σαμάρρα. Επειδή εν τω μεταξύ είχε καταπατήσει βυζαντινά εδάφη, άρχισαν ανάμεσα στους Άραβες και τους Βυζαντινούς διαπραγματεύσεις. Σε αυτές έλαβε μέρος και ο νεαρός, μόλις 24 ετών, Κύριλλος, που τότε είχε ακόμη το όνομα Κωνσταντίνος. Οι συζητήσεις, όπως ήταν φυσικό, αναφέρθηκαν και σε θεολογικά ζητήματα.

ε) Οι άραβες-μουσουλμάνοι στον εν λόγω διάλογο έθεσαν στους Βυζαντινούς τα ζητήματα αυτά, με σκοπό να τους πιέσουν και να τους πείσουν για το δίκιο τους και μάλιστα με χωριά από τη Γραφή! Μίλησαν περιφρονητικά για το δόγμα της Αγίας Τριάδος, κατηγορώντας τους Βυζαντινούς ως τριθείτες και επικαλούμενοι ορισμένα ευαγγελικά αποσπάσματα, προσπάθησαν να στηρίξουν εκεί τις κατακτήσεις τους. Ο νεαρός Κωνσταντίνος, που αποκαλούνταν από τον αυτοκράτορα και τα μέλη της βασιλικής συγκλήτου «φιλόσοφος», απάντησε με ευστροφία στις αιτιάσεις των Αγαρηνών.

στ) Με θεολογικά επιχειρήματα αλλά και αναφορά στο Κοράνιο, που μιλά για «την αποστολή του πνεύματος σε μια παρθένο με την επιθυμία να γεννήσει» (Σούρα 19, 17) αντιμετώπισε επιτυχώς τις κατηγορίες για το δόγμα της Αγίας Τριάδος. Οι μουσουλμάνοι, επικαλούμενοι το ευαγγέλιο, που μιλά «για προσευχή υπέρ των εχθρών», που λέει, «κάντε καλό σε αυτούς που σας μισούν και σας καταδιώκουν» και «στρέψτε το άλλο μάγουλο σε αυτούς που σας κτυπούν», τον ρώτησαν, γιατί δεν τα τηρούν. Και κατέληξαν: «Εσείς δεν κάνετε έτσι, παρά γι' αυτούς που σας κάνουν τέτοια ακονίζετε όπλα».

ζ) Ο χριστιανός φιλόσοφος απάντησε: «Όταν υπάρχουν δύο εντολές στον νόμο, ποιος φαίνεται ότι τον εκτελεί, εκείνος που εκτελεί τη μία ή και τις δύο;». Οι μουσουλμάνοι απάντησαν: «Και τις δύο». Εκείνος είπε: «Ο Θεός που είπε, προσεύχεστε γι' αυτούς που σας αδικούν, είπε ακόμη ότι σ' αυτή τη ζωή δεν μπορεί να δείξει κανείς μεγαλύτερη αγάπη από το να θυσιάσει την ψυχή του για τους φίλους του. Για χάρη λοιπόν των φίλων μας, κάνουμε κι εμείς αυτό, ώστε με την αιχμαλωσία του σώματος να μην αιχμαλωτισθεί και η ψυχή». (Βλ. Αντωνίου-Αιμιλίου Ταχιάου, Κύριλλος και Μεθόδιος, Οι αρχαιότερες βιογραφίες των φωτιστών των Σλάβων, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2008, σ. 55 κ.ε.). Οι συζητήσεις επεκτάθηκαν και σε άλλα θέματα, όπως τη φορολογία, την ποικιλία στην εφαρμογή του ευαγγελίου, τις τέχνες και τις επιστήμες. Τις επιτυχημένες απαντήσεις του Αγίου Κυρίλλου ενέπνεε το Πνεύμα του Θεού και ενίσχυαν οι επιστημονικές και θεολογικές γνώσεις, η οξυδέρκεια και βαθιά πίστη του σοφού θεολόγου.

Πηγή: makthes.gr